

સાંદિપની-વાલ્મિકી-વેદવ્યાસ-અત્રિ-વશિષ્ઠ-વિશ્વામિત્ર શાળા વિકાસ સંકુલ, મહેસાણા.

દ્વિતીય વાર્ષિક પરીક્ષા - ૨૦૨૫

તારીખ : ૩૧/૦૧/૨૦૨૫

વાર : શુક્રવાર

ધોરણ : ૧૧ વિષય : વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન

કુલ ગુણ : ૫૦

સમય : ૨ કલાક

વિભાગ-A

* નીચેના વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) 10

- (1) વેપાર એ કઈ પ્રવૃત્તિ છે ?
(A) આર્થિક (B) બિન આર્થિક (C) ધાર્મિક (D) સામાજિક
- (2) વિદેશી વીમા કંપનીઓ ભારતીય વીમા કંપનીમાં સીધેસીધું કેટલું રોકાણ કરી શકે છે ?
(A) 25% (B) 49% (C) 74% (D) 100%
- (3) બેન્ક તરફથી ગ્રાહકને તેની શાખના આધારે કયું કાર્ડ આપવામાં આવે છે ?
(A) ડેબિટ કાર્ડ (B) ક્રેડિટ કાર્ડ (C) શાખપત્ર (D) ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ
- (4) હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબ પેઢીમાં સભ્યપદ કેવી રીતે મળે છે ?
(A) કરારથી (B) જન્મથી (C) મૂકી રોકવાથી (D) સંચાલન કરવાથી
- (5) સહકારી મંડળીની સ્થાપના માટે ઓછામાં ઓછી કેટલી વ્યક્તિઓ હોવી જરૂરી છે ?
(A) 10 (B) 20 (C) 30 (D) 50
- (6) નીચેનામાંથી કયું સ્વરૂપ જાહેર ક્ષેત્રનું નથી ?
(A) ખાતાકીય સંચાલન (B) વૈયક્તિક માલિકી
(C) જાહેર નિગમ (D) સરકારી કંપની
- (7) કયું ધંધાકીય સ્વરૂપ સૌથી જૂનું ગણાય છે ?
(A) જાહેર સાહસો (B) ખાનગી સાહસો
(C) વૈશ્વિક સાહસો (D) જાહેર-ખાનગી ભાગીદારી
- (8) ડિબેન્ચર હોલ્ડરો એ કંપની માટે શું કહેવાય ?
(A) માલિકો (B) દેવાદાર (C) લેણદાર (D) પ્રવર્તકો
- (9) જથ્થાબંધ વેપારી અને ગ્રાહકો વચ્ચેની કડી એટલે.....
(A) ઉત્પાદક (B) દલાલ (C) છુટક વેપારી (D) ગ્રાહક
- (10) ટપાલ વ્યવહારી દુકાનો કેવી વસ્તુઓ માટે અનુકૂળ નથી ?
(A) કિમતી (B) વજનમાં હલકી (C) નાશવંત (D) ટકાઉ

વિભાગ-B

* નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) 5

- (11) માહિતીના સુપર હાઈ-વે તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
- (12) SEBIનું પૂર્ણરૂપ આપો.
- (13) ધંધાના સાચા માલિકો કયા શેર હોલ્ડરો છે ?
- (14) આંતરિક વેપારનો અર્થ આપો.
- (15) સ્વયં સંચાલિત વેચાણકેન્દ્રની શોધ કોણે કરી હતી ?

વિભાગ-C

* નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) (પ્રત્યેકનો 2 ગુણ) 10

- (16) આર્થિક પ્રવૃત્તિનો અર્થ અને ઉદાહરણ આપો.
- (17) વીમાના સિદ્ધાંતોની યાદી આપો.
- (18) ટૂંકનોંધ લખો : RTGS
- (19) “સહકારી મંડળીને લોકશાહીની તાલીમશાળા કહેવાય છે.” – વિધાન સમજાવો.
- (20) બીજા દેશમાંથી ભારતમાં આવીને ધંધો કરતાં બે વૈશ્વિક સાહસોના નામ આપો.
- (21) પ્રેક્ષક શેરના પ્રકારો જણાવો.
- (22) કમ્પ્યુટર નેટવર્કના માત્ર નામ આપો.

(23) ખાતાકીય સંચાલન (સરકારી ખાતુ)નો અર્થ અને ઉ.દા. આપો.

વિભાગ-D

* નીચે આપેલા પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) (પ્રત્યેકનો 3 ગુણ)

15

(24) ધંધાના લક્ષણો સમજાવો. (ગમે તે છ)

(25) બેન્ક ખાતાના પ્રકારો વિશે નોંધ લખો.

(26) Online વ્યવહારના નાણાંની ચૂકવણી કઈ-કઈ રીતે થઈ શકે ?

(27) તફાવત લખો :

વૈયક્તિક માલિક — ભાગીદારી પેઢી (ત્રણ મુદ્દા)

(28) સહકારી મંડળીના ફાયદા જણાવો. (છ મુદ્દા)

(29) જાહેર ક્ષેત્રની બદલાતી જતી ભૂમિકા વિશે નોંધ લખો.

(30) તફાવત લખો.

ઈક્વિટી શેર — પ્રેફરન્સ શેર (ત્રણ મુદ્દા)

(31) ફરતી દુકાનોના વિવિધ પ્રકાર સમજાવો.

વિભાગ-E

* નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો. (ગમે તે બે) (પ્રત્યેકનો 5 ગુણ)

10

(32) તફાવત આપો :

ખાનગી કંપની — જાહેર કંપની (પાંચ મુદ્દા)

(33) ઈક્વિટી શેરની લાક્ષણિકતાઓ વિગતવાર સમજાવો.

(34) “આધુનિક યુગમાં શોપિંગ મોલ ગ્રાહકના આકર્ષણનું કેન્દ્ર બની ગયા છે.” — ગ્રાહકના મતે મોલમાંથી ખરીદી કરવામાં વધુ ફાયદો થાય છે. શું આપ આ વાત સાથે સહમત છો ? — તમારા વિચારો રજૂ કરો.

●●●